

Про що розповів струмок

Валентин Литвиненко

Всі знають, що птах деркач у теплі краї пішки бігає.

От одного разу біг деркач на зимівлю і зупинився коло маленького струмка. Попросив напитись.

— Пий на здоров'ячко,— струмок йому.

Напився.

— Я вже й відпочину біля тебе трохи,— каже деркач.— Бо мені ще далеко бігти. Щоб ти знав, я мандрівник. Що того світу бачив,— розхвастався він,— то тобі й не снилося. Ти тут живеш у глушині під кущами, такий маленький, і не помітиш зразу. Води в тобі хіба тільки напитися. А знаєш, які великі озера є на світі? А які річки. Їх не те що перебрести, а й перелетіти важко.

— Так то ж я і є з моїми товаришами,— дзвенить струмок.

— Та ти що, смієшся? Я он тебе по коліна перебрів,— теж мені хвалько.

— Я не хвастаю. Я правду кажу. От біжи поряд мене, то й сам побачиш.

А тік він якраз на південь — деркачу по дорозі.

— Ну, що ж,— каже деркач,— побігли.

І побігли рядком. Довго чи коротко бігли, глядь, ще струмочок збоку в знайомий струмок вливається. Біжать далі, коли знову струмочок приєднався. Далі ще один.

— Бачиш, який вже я повноводний став,— дзюрчить струмок.— Тепер не перебреш.

— Мабуть, так, а все ж не такий ти великий, як ті озера,— показує деркач.

— А-а, так то ж я з товаришами їх весною наливав.

"Щось не віриться",— подумав деркач, але промовчав.

Біжать далі.

По дорозі ще струмочки пристали.

— Бачиш, уже з нас, струмочків, ціла річечка набралася,— дзвенить голосок струмка.

— Та бачу,— бурчить деркач.

От вибігли з лісів. Біжать через сінокосні луги. На лугах люди працюють. Сіно звозять.

— Оці луги,— розкажує струмок,— ми весною заливали, водою поїли, траву ростили. А он далі, бачиш, ставки,— для них у нас воду позичали. Тепер коропів розводять.

Біжать вони далі — деркач і струмкова річечка. Дорогою, як і раніш, час від часу ще струмочки вливаються, а далі ще й ціла річечка добавилася.

— Бачиш,— дзвенить струмків голосок,— якою вже я з товаришами річкою став. Уже й села понад нами стоять. Уже човни по нас їздять, рибалки рибу ловлять. Криниці на березі — то теж з нашою водою. Верхи на хатах з очерету, що ми виростили, лоза на тинах — теж наша. Оці водяні млини ми крутимо, людям зерно на муку мелемо. А далі

ще цікавіше буде.

Довго ще біг деркач рядом із струмковою річечкою, а води все більшає. Уже така ріка набралася, що й другий берег ледве видно. По ріці пасажирські пароплави ходять, вантажні транспорти різні вантажі везуть. По берегах уже не села, а міста, заводи стоять.

— Оцим містам і заводам ми воду постачаємо,— видзвонює струмків голосок.

А деркач мовчить, тільки сопе. Та вже не біжить, а летить, бо всі береги забудовані та мостами поперетинать

— А тут у нас,— дзвенить далі струмок,— були пороги. Вода дарма серед каміння ревла, а тепер люди величезну греблю спорудили. Турбіни поставили, щоб ми їх крутили, електрику добували. Он кругом вогні горять — то все наша робота. Ти обережніше перелітай греблю, щоб, бува, в проводах не заплутався.

— А я тебе знайду знову?

— Знайдеш. Підлетиш, а я там під бережком бігтиму.

Полетів. Підліта до берега, а струмок уже тут. Зрадів деркач.

— Я все-таки боявся,— каже,— що не знайду. Бо вже привик до тебе. Та й цікаво дуже з тобою в компанії мандрувати.

Рушили далі.

— Ну, а тепер ти переконався, що я не хвастав, а правду казав?

— Таки твоя правда,— каже деркач.— Довів ти мені, що велика ріка — це і є ти з товаришами. А все-таки далеко вашій компанії до моря. От якби ти побачив, скільки там води! Які хвилі! Які пароплави великі ходять! Така сила води, що як угору не підлітай, а другого берега не побачиш.

— А я якраз у море і біжу,— дзвенить струмок.— Моря і океани ми теж водою наливаємо. Повертаємо воду, що випаровується. Коли б не ми, вони б давно повисихали. Щоб ти знав, вся сила-силенна води на землі — це наш колектив струмочків.

Довго вони ще так мандрували. Аж поки деркачу вліво завертати довелося, до тих місць, де йому легше через море перелітати.

Попрощавсь деркач із струмочком. Подякував за науку і побіг собі, а струмок подавсь своїм шляхом до моря.

Джерело: Відчиняє двері казка.— К., Веселка, 1987.